

La

1957

GRUODIS

Nr. 10

1957 GRUODIS Nr. 10

Redaguoja:

Dr. A. Šerkšnas

Leidžia:

Lietuvių Kultūros Institutas

Administruoja:

Nekalto Prasidėjimo Seserys

Prenumerata:

Metams: \$4.00, Atskiras numeris 40 centų.

Pinigus, užsakymus ir adresų pakeitimus siųsti:

EGLUTĖ, Immaculate Conception Convent, R.F.D. 2, Putnam, Conn.

Raštus siųsti ir visais redakcijos reikalais kreiptis:

Dr. A. Šerkšnas, 301 Silas Deane Hwy., Wethersfield, Conn.

TURINYS

1. Prel. Pr. M. Juras, KALĖDOS! KALĖDOS!	289
2. Albina Kašiubienė, KALĖDŲ SENELIS	290
3. N. Butkienė, ASTUTĖS KALĖDŲ SENELIS	292
4. Aloyzas Baronas, AŠ NEMAŽYTĖ, DAINELĖ, BATELIAI, ALGIUKO ARKLYS	296
5. Nijolė Vaičaitytė, PIRMASIS ROŽĖS ŽIEDAS	297
6. Amanda Gelažytė, LIETUVA	299
7. Vieškelio Dulkė, NORĖČIAU	299
8. SAULĖS JUOKAS	300
9. Jonas Biliūnas, BRISIAUS GALAS	302
10. Jurgis Jankus, AUKSINIS VABALIUKAS	306
11. KLAUSIMAI - ATSAKYMAI	311
12. PATARLĖS	312
13. MİSLĖS	313
14. V. Senuta, ŽEMAIČIŲ PASAKA	314
15. Vincas Krėvė, DAINA APIE ERELĮ	316

EGLUTĖ — THE LITTLE FIR. Magazine for children. Published monthly, except during July and August, by the Lithuanian Cultural Institute. Office of Publication, Immaculate Conception Convent, R.F.D. 2, Putnam, Conn. Editor: Dr. A. Šerkšnas, 301 Silas Deane Hwy., Wethersfield, Conn. December, 1957. Vol. 8, No. 10. Subscription: \$4.00 yearly. Single Copy 40¢. Entered as second-class matter at the post office in Putnam, Conn.

Immaculata Press

KALĖDOS! KALĖDOS!

PREL. P. M. JURAS

KALĖDOS — džiuginantis žodis. Tai Jėzaus gimimo šventė. Žodis Jėzus reiškia Išganytojas. Jis iš dangaus atėjo ant žemės mus išmokyti kaip gyventi dėl Dievo garbės ir mūsų laimės.

Jėzus mylėjo ir myli visus žmones. Jis gimė dėl visų žmonių išganymo. Bet mažutėlius statė didiesiems pavyzdžiu ir už juos užstojo. Reiškia, Jėzus labai, labai mylėjo vaikelius. Kodėl? Geri vaikeliai žemėje lyg angeliukai.

Dievas iš meilės pavedė vaikelius tėvų bei vyresniųjų globai. Todėl kas myli Dievą, tas myli vaikus. Iš meilės rūpinasi vaikų reikalais. Nori, kad vaikai visada būtų linksmi, sveiki, gudrūs, mokytis ir apsaugoti nuo pavojų. Dėl vaikų gerbūvio nesigailima nei sveikatos, nei turto.

Jei kas žemėje nemyli mažutėlių, tas, paprastai, nemyli Dievo ir prieštarauja Jo norams. Šiems Kalėdos nelinksmos.

Dabar, jeigu Jėzus taip labai myli mažutėlius, tai ir vaikai privalo mylėti Jėzų iš visos širdies ir pajėgų.

O kaip galima žinoti, kada vaikutis tikrai ir nuoširdžiai myli Jėzų? Nereikia žodžių. Elgėsysis ir darbai pasako.

Kalėdinių švenčių proga reiškiu karštą norą ir nuoširdžiausius linkėjimus daryti visą, ko Jėzus laukia iš suaugusių ir vaikų.

KALĒDŲ SENELIS

ALBINA KAŠIUBIENĖ

Danguj angeliukas jau dega žvakele,
 Apšviečia Kalėdų seneliui jis kelią,
 Kad naktį rogutės jo kur neužkliūtų
 Ir šaunūs briedžiukai dar greitesni būtų.

Briedžiukai tik lekia, kiek jėgos jų gali.
 Jie skuba lankyti kiekvieną namelį.
 Jie veža žaisliukų pilniausią delmoną,
 Kad širdys būtų linksmos vaikų milijono.

Senelio rogutės pakalnėmis leidžias,
 Mažieji nykštukai prie durų jau beldžias.
 Jie dovanas deda, eglutę pakrato
 Ir vėl sau nudulka, kol niekas nemato.

ASTUTĖS KALĖDŲ SENELIS

N. BUTKIENĖ

— Astute, tu juk tvarkinga mergaitė, žiūrėk, kas darosi su tavo žaisliukais. Lėlytė guli numesta ant grindų, jos drabužiukai visur aplink išbarstyti. Taip pat ir kiti žaisliukai — sviedinys, muzikos dėžutė, siuvamoji mašinėlė — visur išmėtyti, lyg koks išdykėlis čia būtų buvęs. O rytoj Kūčių vakaras. Turėsime papuoštą eglutę. Po ja Kalėdų Senelis panorės padėti tau dovanas, bet, pamatęs tokią “tvarką”, pamanyš, kad tu esi negera mergaitė, neverta dovanos, supyks ir nieko tau nepaliks.

— Ne, ne, mamyte, ne tas, aš tyčia numėčiau viską ant grindų, kad Kalėdų Senelis pamatytų, ką aš turiu ir ko man dar trūksta. Taip mane pamolė mūsų kaimynė Nansi. Ji pasakojo man, kad ji kasmet pakabinė tuščias kojines, kad Kalėdų Senelis galėtų jai pridėti dovanų, o ant grindų ji išbarsto savo žaisliukus, kad Senelis nekartotų savo senų dovanų. Juk Kalėdų Senelis neturi laiko ieškoti žaisliukų ir juos apžiūrėti.

— Aš manau, kad tavo Nansi bereikalo baiminosi, kad Kalėdų Senelis gali suklysti. Bet jei jau ir taip, tai vistiek reikia visus žaisliukus tvarkingai sudėti ant grindų prie lango, kad Kalėdų Senelis galėtų dar pro langą pamatyti, kokių žaisliukų trūksta, ir tik reikalingus įnešti į kambarį.

— Gerai, mamyte, aš taip ir padarysiu.

Šią naktį Astutė ilgai negalėjo užmigti, vis žvilgčiojo į langą, norėdama pamatyti, ar jau atėjo Kalėdų Senelis pasižiūrėti, kokių žaisliukų jai trūksta.

— Aš norėčiau, kad Kalėdų Senelis man dar vieną lėlytę atneštų, — svajojo Astutė. — Bet kad ji būtų kitokia, kaip mano Rūtelė. Gal panaši į mano mamytę — didelė, vardu Laimutė... Ne, ne, aš jos taip nepavadinsiu. Mano mamytė tebūna vienintelė mano Laimutė. Tegul ji bus mažesnė už Rūtelės lėlę ir bus jos dukrytė. Vardu, kaip ir aš, Astutė... Ne, aš antros Astutės nenoriu, aš noriu būti namuose vienintelė Astutė. Tegul ji būna Rūtelės sesutė, mes ją pavadinsime Eglute. Čia va Kalėdų eglutė, mūsų laikraštėlis taip pat Eglutė, o jame buvo įdomi pasaka — Eglė Žalčių karalienė. Tai ir mano lėlė tegul bus Eglė... Bet aš jos žalčiui neatiduosiu, ji pasiliks su manim.

Astutės akytės pradėjo mažėti, vargti ir nebeturėjo jėgų atidžiai žiūrėti į langą, kur turėjo pasirodyti Kalėdų Senelis.

Staiga išgirdo už lango balsą:

— Oho-ho-ho, kiek tu daug žaisliukų turi, Astute. Oho-ho-ho, ne tau reikia jų duoti, bet iš tavęs atimti. Štai, šita lėlytė tikų geriau Nansi. Jos lėlytė jau labai sena, nešvari ir blogai aprengta.

Astutė pažino tą Kalėdų Senelį, tai buvo tas, kur didelėje kraituvėje kalbėdavo su vaikais. Bet kaip jis čia atsirado, Astutė nepastebėjo. Ji norėjo užstoti savo mylimą lėlytę, norėjo pasakyti tam Santa Claus, kad Rūtelė netinka Nansi. Nansi ne lietuvaitė, o Rūtelė aprengta lietuvių tautiškais rūbais. Bet kažin kodėl Astutės liežuvis pasidarė toks sunkus ir nebegalėjo ištarti ne vieno žodžio. Staiga tas Santa Claus pats pasidarė visai mažas ir pradėjo šokinėti tarp paguldytų ant grindų žaisliukų.

— Štai tu ir kareivį turi, Astute. Oho-ho-ho, — vėl suriko Senelis. — Jis laiko nepažįstamą man vėliavą. Geriau aš jį nunešiu Nansi broliukui Džonui, jam seniai patinka šis kareivėlis.

— Ne, ne, neduosiu, — vos sušnibždėjo Astutė. — Džonas jau vieną sykį buvo paėmęs kareivėlį iš manęs, vos sugebėjau su tėve-

lio pagalba jį sugrąžinti. Jis yra ne prastas kareivis, su juo negalima žaisti. Jis mūsų Lietuvos Karo Muziejaus sargybinis. Ir vėliava mums gerai pažįstama, mūsų Lietuvos vėliava. Ne, Santa Claus, neimk jo, palik man, — pradėjo karštai maldauti Astutė. Ji jautė, kad ašaros rieda iš jos akyčių. Bet Santa Claus jos nebeklausė. Jis ir toliau ima žaisliukus į rankas. Ir staiga jis vėl pasidarė didelis, kaip Astutės tėvelis, o gal didesnis, ir toks drūtas, kaip šoferis, kuris atvažiuodavo pas Nansi tėvus svečiuosna.

— Oho-ho-ho, kokia knygutė, — vėl suriko Santa Claus.

— Čia mūsų Eglutė, palik ją man, — norėjo surikti Astutė, nes smarkiai išsigando, kad jos mylimą laikraštėlį Santa Claus nori iš jos atimti. Bet nesuspėjo Astutė ir burnos atidaryti, kai Eglutė pasidarė labai didelė, o jos lapai atsidarė kaip durys ir per jas įėjo Eglė žalčių karalienė, su ilgomis šviesiomis kasomis ir karūna ant galvos, aprengta tokia pat suknele, kaip Astutės lėlė Rūtelė.

Jai įėjus, kambary iš karto pasidarė labai šviesu, saulėta ir kažin-kur išnyko Santa Claus. Sužavėta Astutė žiūrėjo į karalienę. Ji iš džiaugsmo norėjo surikti karalienei “Valio”, bet kai pamatė prie karalienės juodą žaltį, taip pat su karūna ant galvos, Astutė labai išsigando. Ji norėjo nuo jo pabėgti, pasislėpti, bet jos kojytės pasirodė tokios sunkios, kad jos pajudėti negalėjo, o žalčių kara-

lius vis artinosi prie jos. Astutė, pagauta baimės, pradėjo garsiai šaukti:

— Mamyte, mamyte.

— Dieve mano, kas tau atsitiko, dukryte, — pasakė pribėgusi Astutės motina, apkabindama savo dukrytę...

Astutė apsidžiaugė, kai pamatė savo mamytę. Ji suprato, kad ji tą Santa Claus, Žalčių karalienę ir jos vyrą tik sapnavo. Visi jos mylimi žaisliukai: Rūtelė, kareivėlis su lietuviška vėliava, Eg-lutė ir kiti, kaip buvo jos padėti ant grindų, taip ir gulėjo prie lango.

**Marytė kol kas žiūri su nepasitikėjimu į svečią, kad tik nebūtų
Santa Claus, vietoj Kalėdų senelio.**

ALOYZAS BARONAS

AŠ NE MAŽYTĖ

Dėdė sakė aš mažytė,
Kaip pelytė, kaip pelytė,
Bet už gaidį aš didesnė
Ir už katiną greitesnė.

Aš patraukiu vežimėlį,
Pavežioju savo lėlę,
Ir mane mamytė kelia
Eit kas rytą į darželį.

DAINELĖ

Gieda žvirblis ant šakytės,
Čirškia žiogas tarp žolių,
Na, ir aš maža mergytė,
Padainuoti jums galiu:

Vilkis pilkis katę vijo,
Bet katytė ta greita,
Vilkis, pilkis nepavijo
Ir dainelė ši baigta.

BATELIAI

Tėveliukas ir mamytė
Man nupirko batelius,
Jais galiu lauke lakstyti
Ir bažnyčion eit galiu.

Aš nuėjus į darželį
Sutrepsėsiu bateliu.
Šoka meškos, šoka pelės,
Tai ir aš pašokt galiu.

ALGIUKO ARKLYS

Mūsų Algelis
Nemoka verkti,
Todėl tėvelis
Jam pirko arklių.

Arklių su kojom,
Arklių ant ratų
Todėl kai joji
Jisai nekrato.

Vaikai, kas turit
Arklių medinį,
Kviečia Algutis
Eiti lenktynių.

PIRMASIS ROŽĖS ŽIEDAS

NIJOLĖ VAIČAITYTĖ

Penkerių metų Onytė, išlipusi iš lovos, pribėgo prie lango.

— Labai gražus rytas, — pagalvojo, — saulutė taip meiliai šviečia, lyg kvieste kviečia į lauką.

Mergaitė pribėgo prie veidrodžio. Jame ji pamatė save. Jos išvaizda buvo graži, akys mėlynos, kaip dangus, ilgi, geltoni plaukai.

— Mamytė, mamytė, kur tu?

Tyla. Onytė, tarytum, nusigando tos tylos ir nėrė į darželį. Čia prie gėlių rado mamytę.

Onytei jos mamytė atrodė labai graži. Tamsūs į ilgas kasas supinti plaukai spindėjo saulėje. Veidas toks malonus ir skaistus, kaip ir pačios Onytės. Pilkos akys linksmi žiūrėjo į augančias gėles. Visur taip malonu, gražu ir gera, gera... Visokių spalvų gėlės lingavo saulėtame darželyje.

Lyg žinodama ką Onytė galvoja, mamytė pradėjo:

— Onyte, aš šiandien gavau laišką iš močiutės, ji kviečia tave atvažiuoti ir pabūti pas ją, ar norėtum?

Onytės veidas prašvito. Ji labai norėjo išvažiuoti iš miesto, pabūti pas močiutę kaime, palakstyti po mišką.

Po pietų tėvelis jau ją vežė pas močiutę. Sodžiuje viskas buvo taip gražu. Pilnos ganyklos gyvulių, laukuose dirba žmonės. Ir čia taip pat pilna gėlių.

Močiutė apkabino ir pabučiavo Onytę. Tėvelis pasikalbėjo su močiute, paskui atsisveikino abidvi ir nuvažiavo savo dviračiu namo.

Dvi savaites Onytė praleido čia labai linksmi. Ėjo grybauti, padėjo senutei, jojo arkliais. Labiausiai jai patiko prie upelio, kuris tekėjo pro močiutės sodą.

Vieną rytą močiutė pranešė Onytei, kad jos abi vaizuos šiandieną į miestą, Onytę veš namo. Jos rengėsi kelionei visą priešpietį.

Prisidėjo vežimą visokių gerybių, vyrai pakinkė du arklius ir jos išvažiavo.

Privažiavus savo namus, Onytė greit išsoko iš vežimo ir nubėgo į darželį pažiūrėti, ar dar neprašydo mamytės rožė. Pribėgus ji pamatė pražydusį pirmąjį rožės žiedą.

— Tai nudžiugs mamytė, — pagalvojo Onytė.

Rožė buvo tokia graži, žiedas toks švelnus ir taip gražiai kvėpėjo.

Onytė greit nuskynė pirmąjį rožės žiedą ir puolė į vidų mamytei jį įteikti.

Atidariusi duris, ji labai nusigando. Kambariai sujaukti, viskas suversta.

— Bet kur gi mamytė? Tėvelis? Ar jiems kas atsitiko? Ar susirgo, į ligoninę išvežė?

Ji įbėgo į miegamą kambarį, perbėgo visus kambarius. Visur ta pati netvarka. O tėvelių — nėra...

Onytė žvilgterėjo į močiutės akis. Jos buvo pilnos ašarų. Ji kažką žinojo, bet Onytei nesakė.

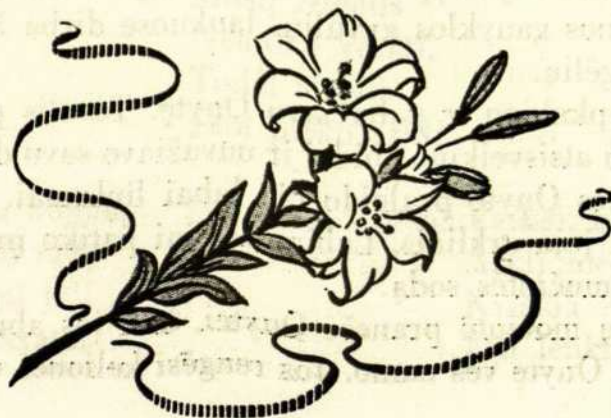
— Kur mamytė, močiute, aš noriu jai įteikti jos pirmąjį rožės žiedą, kur ji?

— Vaikeli, tu jau jos nebematysi. Juos, ir daugelį kitų kaimynų, rusai išvežė. Niekas nežino kur.

Onytė krito močiutei į glėbį ir ėmė gailiai verkti.

— Nusiramink, Onyte, Dieviškoji Motina Marija tau atstos tikrąją motiną. Melskis į Ją, Ji padės tau ir tavo tėveliams.

Onytė įdėjo į stiklinę pirmąjį rožės žiedą, pastatė prie Marijos statulėlės ir ėmė melstis. Ji prašė Mariją, kad Ji globotų ją ir jos tėvelius. Ir jai atrodė, kad Marija viską suprato ir jai pažadėjo. Onytei pasidarė lengviau ir ji pradėjo rengtis mamytės gimtadieniui, kuris turėjo būti rugpiūčio 15 d.

LIETUVA

AMANDA GELAŽYTĖ

*Palikome mes žemę Lietuvos,
Namus, kur gimėme ir augom,
Jos kalnus, klonius ir miškus,
Takus, kur žengėm pirmus
žingsnelius.*

*Palikom mes tavę, Tėvyne,
Už jurių, marių blizgančių.
Čia nēr nei Nemuno
pakrančių,
Nēra nei Baltijos krantų.*

*Tik ten gyventume laimingi —
Po josios melsvu dangumi,
Po stogu mūs senos pirkelės,
Kurioj mes gimėme maži.*

NORĖČIAU

VIEŠKELIO DULKĖ

*Sėdėjau vakar aš prie lango,
Sėdėjau ir mažčiau...
Kaip gera būt pakilti iš šios žemės,
Ten — prie žvaigždžių arčiau.*

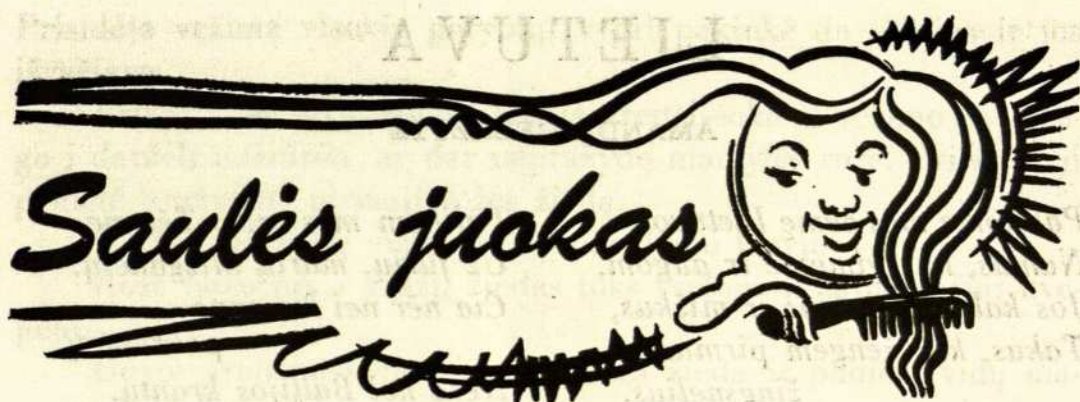
*Su žvaigždutėm pakalbėčiau,
Ant debesėlio pailsėčiau.*

*Kaip gera būtų, kad vėjelis
Paimt mane kartu
Ir greitam savo vežimėly,
Pavežt dangaus keliu.*

*Kiek daug tada aš pamatyčiau,
Daugel sužinočiau.*

*Gal atsakyt tada galėčiau,
Kodėl man kartais liūdna,
Gal sužinočiau, kur našlaitis
Paguodos sau atranda.*

*Gal nuraminti jį mokėčiau,
Ašarą nubraukt galėčiau.*

Jauna ponija įėjo į vaistinę ir paprašė vaistininką ricinos. "Tai biaurus skystis, net baisu, kai pagalvoji apie priėmimą į vidurius" — kalbėjo ponija į vaistininką.

Tuo tarpu įėjo kitą poniją, atsisėdo ir užsisakė šokolado sodės. Vaistininkas paklausė ir pirmąją poniją, ar ir ji nenorėtų stiklo sodės. Ši sutiko, atsisėdo ir su malonumu išgėrė stiklą. O po to kreipėsi į vaistininką to, ko ji ir atėjo — ricinos. "Taigi aš įpyliau jums į sodę," — ramiai atsakė vaistininkas. "O, žmogau, aš gi ne sau, bet seseriai atėjau ricinos parnešti".

*

Maža Onytė parbėgo iš lauko į vonios kambarį ir kažko knisiasi po spintelę. "Onyte, ko tu ten ieškai?" — klausia mama. "Kvepalų", — atsako Onytė. "Ką tu su jais veiksi?" — teiraujasi mama. "Aš parsinešiau gražią katytę iš kaimyno daržo. Labai graži, baltais dryžais per nugarą, tik visa bėda, kad kažkoks kvapas keistas... Manau, odelonas panaikins tą kvapą ir turėsime gražią katytę". Onytė su kvepalais išdūmė į kiemą, o motina jau ir kambariuose pajuto kvapą. Tai buvo... šeškas.

*

Prancūzas atvažiavo į New Yorką ir apsistojo viešbuty. Rytojaus dieną jis turėjo daug kur vizituoti. Kadangi jis nemokėjo angliškai, tai, prieš sėsdamas į taxi, prie savo viešbučio, įsirašė į savo knygutę gatvės vardą. Atlikęs savo reikalus, prancūzas norėjo grįžti į savo viešbutį. Priėjo prie taxi, ir įsėdo. Vežikas kreipėsi — kur vežti. Prancūzas išsitraukė savo knygutę, atvertė puslapį, ant kurio buvo užsirašęs gatvę, kurioje apsistojo, ir atkišo vežikui. Vežikas žvilktėrėjo į puslapį ir sumišo. Ten buvo įrašyta: One way.

*

Žinome, kaip vaikai laukia Kalėdų senelio. Ypatingai amerikoniai tėvai turi bėdos su jų Santa Claus, kurio belaukdami vaikai nemiega ištisą naktį. Vienam tėvui, kuris turėjo daug vaikų, tas taip įkyrėjo, kad jis nutarė ką nors daryti. Staiga kažkas kieme subildėjo. Tėvas greit leidosi žemyn, išlėkė į kiemą ir iššovė du kart į viršų iš

pistolieto. "Kas atsitiko?" — visi suniuko klausti tėvą, lipantį į viršų. "A, geriau nei neklauskite — Sant Claus nusišovė" — sako tėvas.

*

Seniau kariuomenėse karininkai turėdavo sau asmeniškų pasiuntinius, pasirinktus iš eilinių kareivių. Vienas jaunas karininkas turėjo sau pasiuntiniu Petrą. Karininkas būdavo labai patenkintas, kai Petras jam pasakydavo kokį nors komplimentą.

Kartą karininkas turėjo kažkokį susitikimą. Petras jį aptaisė, sutvarkė ir prieš išleisdamas sako: "Jūs, ponas vade, atrodote kaip liūtas". Karininkas čia pat išsiėmė ir padavė dolerį Petrui — jam taip patiko komplimentas.

Karininkas jau buvo beeinąs pro duris, bet staiga susigriebė ir paklausė: "Petrui, o kur tu matei liūtą?" "Ogi bažnyčioj paveiksle — Šv. Juozapas veda, o Marija su Kūdikiu sėdi ant jo", — atsakė kareivis.

*

New Yorke yra nemaža bomų. Bet jiems yra griežtai uždrausta gatvėse viešai prašyti išmaldos.

Kartą vakare penktosios avenue ir keturiasdešimtosios gatvės kampe policininkas pamatė klūpantį ir rankomis kėsnojantį žmogų. Policininkas pamatė, vienas praeivis padavė pinigą, kurį klūpantis įsileido į kišenę. "Ką tu čia dirbi?" — priėjęs policininkas paklausė rankas į praeivius tiesiantį žmogų. "O, aš pamečiau dešimt dolerių, kurių ieškau", — sako žmogus. "Kur tu juos pametei?" — buvo kitas policininko klausimas. "Keturiasdešimtosios gatvės ir šeštos avenue kampe", — atsakė žmogus. "Tai kodėl tu ieškai vieną bloką toliau nuo tos vietos, kur pametei?" Žmogus žvilgterėjo į gatvių užrašus, bet greit susigriebė ir sako: "Mat, čia yra žymiai šviesiau, negu ten."

*

Į vaistinę įėjo plikas žmogus ir padavė vaistininkui receptą vaistams nuo plikimo. Vaistininkas sudarė vaistus ir duoda žmogui. Žmogus žvilgterėjo į vaistininko galvą, kuri buvo plika kaip kulnas, ir klausia: "Kaip manote, ar pagelbės?" "Žinoma, šimtu procentu", — tvirtino vaistininkas. Žmogus vėl žvilgterėjo į vaistininko plikę... Vaistininkas sumišo ir sako: "Nemanyk, man patinka plika galva... Nereikia kirtis — daug pinigų sutaupai."

*

Keliu važiuoja žmogus ir mato — ūkininko namo stogas dega, o tarpdury ramiai sau stovi ūkininkė. "Žiūrėk, jūsų namas dega", — sako keleivis. "Ką?" — klausia moteris. "Namas dega!" — kartoja žmogus. "Ką sakai, aš truputį neprigirdžiu?" — sako ūkininkė. "Stogas dega!" — dar garsiau suriko žmogus. "Tai viskas, ką norėjai pasakyti?" — varginosi moteris. "Tai viskas, ką aš galiu tau šiuo momentu pasakyti", — pridėjo keleivis.

BRISIAUS GALAS

Jonas Piliūnas.

— Šaly dienadaržio durų, ant didžiulės spalių krūvos, guli senas Brisius — žilas, apžabalęs. Matyti jisai dar mato, bet tik kaip per dūmus, ir savo žmogaus labai dažnai nebepažįsta. Sunki senatvė ir jam: visų užumirštas, apleistas. Patsai gerai jaučia, kad mažai kam bereikalingas. Bet, kiek galėdamas, rūpinas dar būti naudingas. Nors nebeprigirdi, ir sunkios blakstienos amžinai merkia jo traškanotas akis, tačiau vaiko nuo savęs snaudulį ir klausos. Beklausydamas apsnūsta... Ir girdi per miegą: šlama netoli, tartum eina kas svetimas... Sunkiai kelias Brisius iš guolio ir loja užkimusiu, mieguistų balsu.

— A tu, žabali, ar nenustosi!.. Savo žmogaus nemato, — girdi jisai pažįstamą balsą.

Susigėdęs šiepia bedantį snukį, inkščia gailiai, tartum atsiprašydamas, ir, paspaudęs uodegą, vėl susiriečia guoly...

Jau nebe kartą Brisių pajautos apgauna, jam gėdą padaro. Dažnai troboj, viduasly gulėdamas, sapnuoja jisai vagį ar vilką, kuriuos, jaunas būdamas, kadai vijo, ir jam pradeda regėtis, kad tie priešininkai vėl dabar tyko: kelia jisai tada savo seną galvą nuo kojų ir, tartum ko išsigandęs, netikėtai... suloja: am! am!

Ir netikėtai, vagies vietoj, girdi tik iš visų pusių iškalbinėjimo balsus:

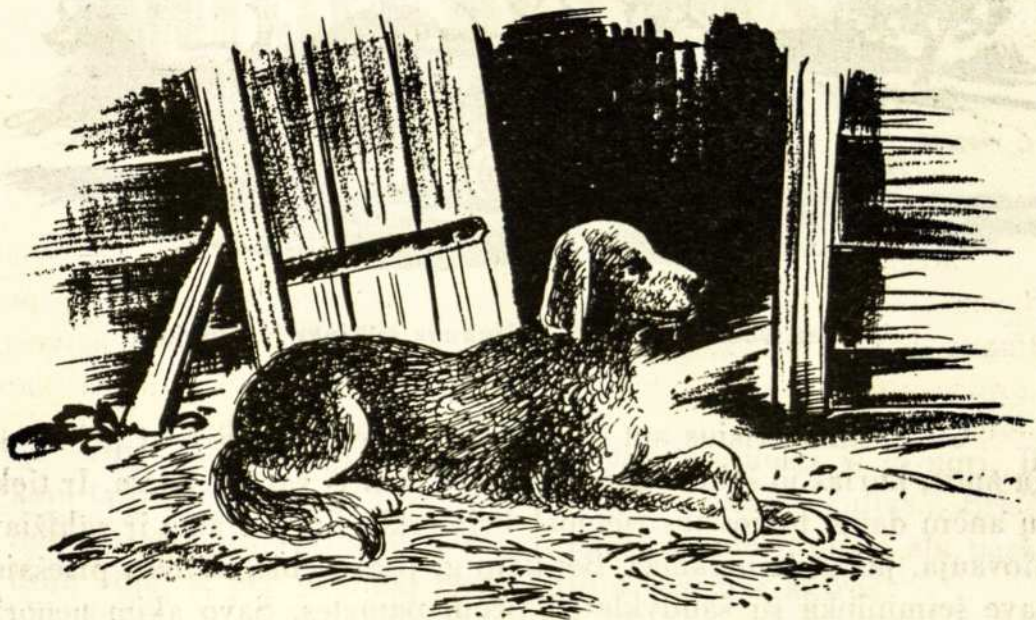
— A tai žilis! visai iškvaišo.

Nežinodamas kur dėtis iš gėdos, kelias jisai iš viduaslio ir, paspaudęs uodegą, lenda pasuolin.

— Kur velkies? eik oran! — šaukia ant jo.

Ir Brisius, nuliūdęs, dūlina pro duris.

Dabar jisai bijo trobon ir beeiti. Verčiau jau ant spalių gulėti: vis mažiau kitiems po kojom maišytis. Tiesa, troboj labai gera, pastalėj gulėti šilta. Bet kaulų graužti vis tiek jau nebegali, o nuo mušių ir tenai sunku senam apsiginti. Ir čionai, jo senatvės pasigailėję, atneša jam kartais kruopų geldelėj palakti, e ne — tai išalkęs eina pašalėmis tokio maisto ieškotų, į kurį seniau ir žiūrėti nežiūrėjo. Taip ir skursta senatvėj...

Ant didžiulės spalių krūvos guli senas Brisius—žilas, apžabales.

E juk buvo jaunas ir jisai, stiprus ir visų branginamas. Tada apsigint nuo žmonių negalėjo. Su juo vaikai žaidė, jį račiukuos įsikinkę važinėjo: nepyko ant jų Brisius, kad ir kartais visai be reikalo jam skaudžiai suduodavo, — žinojo, kad mažas ir silpnas ir maža dar teismano. Jį troboj kiekvienas int save šaukė ir duona penėjo, medžiotų su savim vedės. Ustovas ir varškės jam negailėjo, bet tik nuo jo namo nelėktų, galvijus dabotų. E kiek dar, jau senas būdamas, juokų piemenims pridarydavo! Užmes jie, būdavo, ant Brisiaus galvos čerkasėlį ir turi, e vienam pasislėpti liepia; paskui pa-

leidžia Brisių ieškotų. Ir visados surasdavo, nors tasai už pusvarsčio eglės viršūnēj būtu pasislēpęs. Susekdavo jo pēdsakus, apuos-tydavo medī, pakēļs aukštyn snukī, imdavo loti. Neidavo, kolei ta-sai nulips. Pamatēs nulipantī, nesitverdavo iš džiaugsmo, šokinē-davo inkšdamas aplinkui, ir, sugrižēs int piemenis, iškišēs liežuvī, žiūrēdavo tai int juos, tai int krepšēlius: žinojo, kad iš tenai būti-nai gaus mēsos kruopelē ar duonos plutelē. Tačiau ir piemenys jī užmiršo...

Su juo vaikai žaidē, jī račiukuos isikinkē važinėjo.

Guli senas Brisius ant spalių ir sapnuoja. Mato jisai per mie-gą antis, kurias jo šeimininkas šaudo, o jisai iš vandens neša. Ir tiek tų ančių daug, tokios jos riebios! Primerkia Brisius akis ir saldžiai žiovauja, jas atsimindamas. Bet kaip gi jisai stebis, iš tiesų priešais save šeimininką su šaudykle už pečių pamatēs. Savo akim nenori tikėti: tur būt, ir jī sapnuoja...

Bet aiškiai girdi, kaip tasai šaukia:

— Sa, Brisiau, sa!

Tai, tur būt, iš jo, seno, juokias? Kam?

— Sa, Brisiau, sa! — vadina šeimininkas.

Brisius šiepia snukį, tartum norėdamas šyptelėti, bet tik kažin kaip gailiai inkščia...

— Sa, Brisiau, sa!..

Jisai nenorom atsikelia nuo spalių ir seka paskui, ne taip, kaip pirma — jaunas ir linksmas, bet paspaudęs uodegą ir nuliūdęs, kaip koksai kaltininkas.

Šeimininkas eina už klojimo laukan ir atsigręždamas vis šaukia:

— Sa, Brisiau, sa!..

Pamiškėj sustoja. Brisius inkščia bailiai ir žiūri int žmogų, tartum klausdamas, kam čionai jį atavedė. Mato, kaip tasai nusiima nuo pečių šaudyklę, atsitolina nuo jo kelis žingsnius ir pradeda int jį taikinti...

Jisai nenoromis atsikelia nuo spalių ir seka paskui.

Negali būti? Brisius netiki. Tai tik pasijuokti iš jo nori. Bet kam taip baisiai iš seno juoktis? Kam? Juk jisai nekaltas... Brisius nori pasigerinti, suvizginti uodega, bet iš baimės tupiasi ant paskutinių kojų, ir per jo snukį rieda gailios, karčios ašaros.

Staiga ugnis ir baisus trenksmas, — ir jisai griūva, sopulio pervertas. Pramerkęs akis, tik spėja pamatyti, kaip nuo jo tekinom bėga žmogus, turėdamas rankoj šaudyklę.

Gal ir suprato Brisius, kodėl tasai žmogus jį užmušė; tik nebegalėjo suprasti, kodėl tekinom nuo jo bėgo: juk jisai, mirdamas, tik kojas norėjo jam paskutinį kartą palaižyti...

AUKSINIS VABALIUKAS

REDAKCIJOS PRIERAŠAS

Rašytojas Jurgis Jankus sutiko rašyti Eglutėje ilgesnį laiką. Sekančiame numeryje bus jo "Meškiukas", o toliau — kiti rašinėliai. Skaitytojai prašomi nepraleisti nei vieno, nes jie visi bus surišti tuo pačiu turiniu.

TIESIAI anapus gatvės buvo kalniukas. Neaugštas toks, bet visiškai apskritas, kaip geras kūpstas vidury pievos. Žiemą tas kalnelis būdavo baltas baltas, vasarą žalias ir žalias, bet ir vasarą ir žiemą jis bėgo augštin ir augštin, ligi pačios viršūnės, o pačioj viršūnėj augo sena, plačiai plačiai šakas išskėtusi liepa.

Po liepos šakom pasilindęs stovėjo namelis. Namelio sienos buvo šviesiai žalios, langai ir durys rožiniai, o stogas raudonas raudonas, visas mažais baltais rutuliukais nupėduotas.

Kas į tą stogą pasižiūrėdavo vasarą, kai būdavo labai karšta, tuoj pagalvodavo, kad namely turi būti labai gera, labai vėsu, kad net sniego gniūžulėliai ant stogo tebėra iš žiemos dar nenutirpę. O kas pasižiūrėdavo žiemą, kai lauke būdavo labai šalta, pagalvodavo, kad namely turi būti labai šilta, labai jauku, jei net stogas nuo šilumo paraudęs ir sniegas tik mažais lopinėliais tesilaiko.

O namely gyveno Rasytė. Jai buvo šešeri metai ir buvo ne tokia, kaip visos kitos šešerių metų mergytės. Ir visi, kurie ją pažino, sakė, kad ji ne tokia, kaip visos kitos jos amžiaus mergaitės. Kartais ji būdavo tokia graži, kad visi žiūrėjo ir atsižiūrėti negalėjo, o kartais... tokia negraži, kad ir žiūrėti nebuvo galima.

Aš tuoj pasakysiu, kaip ji atrodė.

Jai akutės buvo didelės, didelės ir taip mėlynos, kaip du dangaus gabaliukai. Akučių blakstienai ilgi, kaip liepos šakų šešėliai pavakariais.

Jai plaukučiai buvo geltoni, kaip žiedo auksas nuo motinos pirštų.

Jai nosytė buvo kartais daili ir nedidutė, kaip saldainiukas, o kartais užsiriesdavo ir pasidarydavo kaip vagutis rūbams pasikabinti. Ir kai nosytė pasidarydavo panaši į vagutį, Rasytė būdavo labai labai negraži.

Ir visada būdavo taip mergytė graži, graži, kaip saulutė apie namelį ritinėjasi, ir staiga nosytė tik vikst užsiriečia, ir saulutės nebėr.

2. Mamytė ir Tėvelis

NAMELY Rasytė gyvena ne viena. Ji turėjo dar mamytę ir tėvelį.

Mamytė buvo tokia pat graži, kaip Rasytė. Ir akys jos buvo kaip dangaus gabaliukai, ir plaukai kaip auksas, ir nosis ir tiesi, ir daili, ir nedidelė, ir... niekada nesiriesdavo augštin. Rasytės mamytė visada ką nors dirbdavo, visada Rasytę myluodavo, visada būdavo smagi, kaip saulutė, tik pasidarydavo labai susirūpinusi ir akyse net ašaros pasirodydavo, kai pamatydavo, kad Rasytės nosytė pradėdavo augštin riestis.

Tėvelis buvo kitoks. Jis buvo storas, truputį plikas, visada švairiai apsirėdęs, visada skaitė knygas, visada rašė mašinėle ir visada ant nosies galo dėvėjo storais juodais rėmais akinius. Jis kartais pasekdavo Rasytei pasakų, kartais paduką su smilga pakutendavo, po kalnelį ant pečių pasisodinęs panešiodavo, augštin ligi liepos šakų pamėtėdavo, bet kai pamatydavo, kad Rasytės nosytė pradeda riestis, pastatydavo ant žemės, suraukdavo kaktą ir ilgai žiūrėdavo.

Kai nosytė užsiriesdavo, niekas į mergytę nebežiūrėdavo. Būdavo tokia negraži, kad nebegalėdavo žiūrėti. Žiūrėdavo tik tėtis. Ir tiktai mamytė žiūrėdavo. Ir abu žiūrėdavo labai susirūpinę, nes nežinojo, kaip bus toliau. O gal nosytė riestis vis dažniau, vis dažniau ir gal pasidarys taip, kad atgal niekada nebeišsities, ir Rasytė visam amžiui paliks su nosyte ne pažiūrėti, bet tik drabužiams pakabinti.

3. Du Broliukai

ŠIOJE gatvės pusėj kalnelio nebuvo. Čia buvo didelė, visada švariai nupjauta pieva, galė pievos senų klevų sodas, sode nedidelis pilkas namelis, o namely tik du broliai: devynerių metų Lapelis ir jau į vyrus užaugęs Rūtenis.

Jų tėvelis žuvo kare, vyresnieji broliai išvažiavo į kitus miestus geresnio gyvenimo jieškoti, motina ilgai sirgo ir numirė, ir pilkam namely pasiliko tiktai juodu.

Rūtenis turėjo labai gerą galvą, vikrius pirštus ir nepaprastai mylėjo vaikus. Jis ir dirbo tik vaikams. Dirbo meškiukus, šuniukus, kačiukus, dideles lėles ir visiškai mažytes lėlytes.

Tik jo žaislai nebuvo paprasti, kokių galima kiekvienoj krautuvėj nusipirkti. Į kiekvieną žaisliuką jis įdėdavo ir trupučiuką savo širdies, ir proto, ir gudrumo.

Jis mokėjo padaryti rudą meškiuką, kuris paspaustas suniurnėdavė, iškišdavo liežuvį ir palaižydavo medaus iš lėkštelės.

Mokėjo padaryti šuniuką, mokantį kartu su vaikais po kiemą bėgioti ir balsu loti.

Mokėjo padaryti katytę, kuri vis sukosi ratu, vis gaudė savo uodegytės galiuką ir niekada pagauti negalėjo.

Mokėjo padaryti lėlytę verkiančią, lėlytę knarkiančią, lėlytę šokančią, lėlytę dainuojančią, lėlytę labai išmintingą, visada ramiai sėdinčią, vieną kojos pirštuką judinančią ir akutėmis mirksinčią.

Jis viską mokėjo, ir niekas negalėjo suprasti, iš kur jis visko išmoko. Žaislų fabrikai gaudydavo jo žaislus, išardydavo ir norėdavo patys tokius padaryti, bet negalėjo. Rūtenio žaisluose buvo gyvybės, o fabrikų padarytieji buvo tik paprastos mašinos.

Net ir Lapelis nežinojo iš kur brolis visko išmoko. Jam patiko žaisti ir jis žaisdavo, kiek tik norėdavo su tokiais žaislais, kokių nė vienas kitas vaikas neturėjo.

4. Kodėl riečiasi

KAI LAPELIUI atsibosdavo žaisti vienam, jis perbėgdavo gatvę ir užlipdavo į kalnelį pas Rasytę. Dviem žaisti visada buvo smagiau. Kartą juodu ant grindų pasistatė kaimą, laukuose ganė karves ir avis, netoli buvo miškas ir jame gyveno piktas didelis vil-

kas. Jis ateidavo iš miško ir kasdieną nusinešdavo po vieną avį. Kartais net karvę užpuldavo. Juodu nusivarė bandą į kitą ganyklos pusę toliau nuo miško, bet vilkas norėjo būti ir ejo per laukus. Lapelis buvo šeimnininkas. Jis sakė:

— Aš paimsiu šautuvą ir nušausiu vilką.

Rasytė buvo šeimnininkė. Jai buvo smagu, kad jos vyras toks drąsus.

Ji sakė:

— Kai tu nušausi vilką, jo kailį pasitiesim ant grindų. Ir avių niekas nebepjaus ir kojoms bus visada šilta.

Rasytės tėvelis skaitė didelę knygą akinius vis ant nosies pataisydamas, kaktą suraukęs pagalvodamas.

Mamytė virė pietus ir dainavo. Iš pradžių labai patyliai, tik kad pati girdėtų, o paskum garsiau ir garsiau.

Lapeliui labai patiko, kai Rasytės mamytė dainuodavo. Ji dainuodavo apie žuveles upelyje, apie paukštelius liepos šakose, o tą sykį dainavo apie auksinį drugelį, kuris gėlių žieduose norėjo rasti pasislėpusį saulės spindulėlį.

Lapelis užmiršo ir vilką ir šautuvą ir klausėsi tik dainos.

Rasytė stūmė iš miško vilką. Vilkas buvo visiškai nebetoli avių, o Lapelis jo vis nematė ir šauti nesirengė. Jis klausė ir klausė, kaip Rasytės mama dainuoja. Ir Rasytės tėvelis pakėlė akis nuo knygos ir taip pat klausė.

— Kodėl nešauni? — pasakė Rasytė.

— Tss... — sudraudė Lapelis.

— Šauk!

— Palauk, kol mamytė padainuos.

Rasytė tiktai pakilo, plekšt delnuku mamytei per rankas.

— Nutilk!

Motina nutilo ir liūdnomis akimis pažiūrėjo į dukterį.

— Ar tau nepatinka mamytės daina? — pasakė.

— Man ausis skauda nuo tavo dainos.

— O man labai patinka, — ramiai pasakė Lapelis. — Padainuok, ponija, dar vieną dainelę, labai prašau.

Mama nusišypsojo.

— O kas bus, kad vilkas nuneš dar vieną avį man bedainuojant?

— Tai kas. Čia ir avys ne tikros ir vilkas netikras. O dainelė tikra, — prašė Lapelis.

— Ir dainelė netikra. Jūs visi netikri, — visu balsu sušuko Rasytė, pradėjo kojytėmis trypti ir vis šaukė: — Netikri, netikri! Jūs visi netikri. Tik mano vilkas tikras!

Lapelis staiga pašoko ant kojų.

— Vaje, žiūrėkit, — sušuko parodęs pirštu į Rasytę. — Riečiasi!

Mamytė pažiūrėjo į Rasytę ir nusigando.

Tėvelis atbėgo iš savo kambario, pažiūrėjo ir dar labiau nusigando.

— Mamyte, ar tu matai? — paklausė tėvelis.

— Matau, — liūdnai pasakė mamytė ir nežinojo ką daryti.

Visi matė, kad Rasytei nosytė užsirietė, kaip vagutis.

— Tokia graži ir riečiasi, — visiškai nusiminęs pasakė Lapelis.

— Ir aš žinau, kad graži, ir matau, kad riečiasi, bet niekaip nemoku atitiesti. Ir vis toliau, vis darosi blogiau, — skundėsi mama Lapeliui, o tėtis nieko nesakė, bet ir skaityti nebegalėjo. Jis tik vaikščiojo iš kampo į kampą ir vis žvilgčiojo į dukterį.

Rasytė nežiūrėjo nei į tėvelį, nei į mamytę. Ji rinko žaisliukus nuo žemės ir metė į kampą. Metė vilką, metė karves, metė mišką, metė namukus, ir nosytė vis labiau ir labiau rietėsi. Paskum pasidarė tokia, kad ir žiūrėti nebebuvo galima, ir vis taip šaukė, kad ir klausyti nebuvo galima.

— Aš eisiu namo, — pasakė Lapelis.

— Ir eik! — greitai atšovė Rasytė, bet ir gražus Rasytės vardas jai visiškai nebetiko.

Lapelis išėjo, o Rasytė išbėgo tarpdurin ir šaukė, kad visoj gatvėj buvo girdėti.

— Tu netikras! Eik namo, eik! Tu netikras! Tik mano vilkas tikras!

TRUPUTĮ PAGALVOK

KLAUSIMAI — ATSAKYMAI

KLAUSIMAS. Aš labai bijausi viena būti tamsiame kambaryje. Pirmą maniau, kad dėlto, nes esu maža, bet dabar jau esu trylikos metų, o bijausi, rodos, dar labiau. Ar galima šitą baimę pamesti ir kaip?

ATSAKYMAS. Pirmiausia, su savo tėvų pagalba nustatyk, ar bijaisi tik tamsiame kambaryje, ar ir kiekvienoje tamsioje vietoje. Be to, nustatykite su tėvais, ar neturi dar kokių kitų nereikalingų baimių, kaip pav. baimė aukštos vietos, baimė uždaros vietos, baimė vandens. Jeigu turi daugiau tokių baimių, reikėtų tartis su jūsų šeimos daktaru, jis patars, kas daryti. Jeigu bijai tik tamsaus kambario, gali nuo šios baimės pati išsigydyti. Pradėk taip. Mama stovi gretimame kambaryje, o tu užsidarai tamsiame kambaryje ir pabūni minutę ar dvi. Kitą vakarą pridėk dar dvi ar tris minutes, ir taip kelis vakarus. Paskui mama stovi kambary už gretimą kambario, o tu kar-toji tą pat. Po ilgesnių pratybų, ši baimė pranyks. Reikia tik laiko ir kantrumo.

KLAUSIMAS. Įsigijau negerą paprotį, nosį kreipau. Į kairę pusę. Aš to labai gėdinuosi ir stengiuosi nosies nekreipyti nors prie žmonių, bet kad vis užsimirštu. Man labai skaudu draugų pajuoka. Ar galima šituo papročiu nusikratyti?

ATSAKYMAS. Pirmiausia, gerai pagalvok, ar neturi daugiau pamašų įpročių, kuriuos vykdai nejučiomis ir kurie tau daro nemalonumus viešose vietose, pav. akių mirkčiojimas, nagų kramtymas, plaukų (po vieną) pešiojimas. Jeigu nevieną tokių papročių turi, reikėtų pasitarti su jūsų šeimos daktaru, jis padės jais nusikratyti. Jeigu gi tik vienas nosies kreipymas, reikia žiūrėti kaip dažnai ir kaip labai ji kreipoma. Jeigu paprotys šiaip sau, paprastas, tada reikia tik nesijaudinti, kad kas nors iš to nusijuokia, visa praeis savaime, kaip sakoma, išaugsi. Jeigu gi paprotys yra gilus ir nepaprastas, reikėtų ir dėl jo pasikalbėti su savo daktaru.

KLAUSIMAS. Esu dvylikos metų mergaitė. Mano brolis yra dešimt metų ir yra labai blogo būdo, bet tėvai tuo netiki, nes jis prieš

PATARLĖS

Greitas, kaip apatinis girnų akmuo.

*

Ilgą iešmą bedrožiant, šuo kepsnį nuneša.

*

Iš miego duonos nekepsi.

*

Tinginys du kart dirba, šykštus du kart moka.

*

Bėda bėdą veja, vargas vargą remia.

*

Kiauro maišo nepripilsi, nors pildamas ir pailsi.

*

Kur trumpa, ten trūksta.

*

Giltinė ateis nešaukiama.

*

Giltinė į dantis nežiūri.

*

Liga raita atjoja.

*

Nelaimės paskubina senatvę.

*

Nuo giltinės po puodu nepasivoši.

tėvus veikia visai kitaip, negu prieš kitus, o ypač prieš mane. Prieš mane jis yra labai nemandagus ir, kai supyksta, keikiasi ir iškelia mano blogas puses, kas man yra skaudu. Ar reikėtų man atsikirsti, iškeliant jo blogybes? Gal jis pasidarytų geresnis?

ATSAKYMAS. Tavo uždavinys yra ne "atsikirsti" broliui, bet jam padėti geresniu išaugti. Iš pykčio primenant jam jo blogybes, jį tik dar labiau įpykdysi ir nieko gero jam nepadarysi. Be to, priminti jam jo blogybes nėra tavo reikalas, tai tėvų reikalas. Faktas, kad tau skaudu kai brolis iškelia tavo blogas puses, rodo, kad tu klaidingai į dalyką žiūri. Dėl blogų pusių iškėlimo nereikia erzintis, bet stengtis taisyti. Tada brolis ir priminti tau neturės ko, nes čia, kaip iš tavo laiško matyti, kalba eina ne apie tavo kokius nors įgimtus trūkumus, bet apie charakterio "blogąsias puses".

SIMTAS MİSLIŲ BE VIENOS

Lino liemuo, akmens šaknys, medžio viršūnė.

Tinklas

*

Važiuoja rožytė užriesta nosyte, — nei važio vėžių, nei arklio pėdų.

Laivas

*

Du bėga, du veja, šeši šimtai švilpia.

Arklys

*

Dvylika brolių vienoj lovoj miega.

Rato stipinai

*

Už arklį aukštesnis, už šunį žemesnis.

Balnas

*

Einu dieną, einu naktį, kiemo galo neprieinu.

Kelias

*

Margas karvelis po visą pasaulį laksto.

Laiškas

*

Galva nupiauta, širdis išlupta, duoda gerti — geria, liepia kalbėti — kalba.

Rašomoji plunksna

*

Baltos pievos, juodos avys, kas išmano, tas jas gano.

Knygos

*

Susiūta, bet ne drabužis, su lapais, bet ne medis, ne žmogus, o viską pasako.

Knyga

*

Girioj kirstas, mieste pirktas, paimi ant rankų, gailiai verkia.

Smuikas

ŽEMAIČIŲ PASAKA

Užrašė V. SENUTA

Viename Žemaitijos kaime gyveno ūkininkė. Ji turėjo du sūnus Miką ir Petrą, kurie dažnai išeidavo uždarbiauti, nes jų ūkis buvo mažas. Mikas buvo vyresnysis ir rūstaus būdo, o Petras buvo jaunesnysis ir švelnus ir gero būdo.

Rudenį, prieš Visus Šventus, jie pasipiovė kiaulę maistui. Kai mėsą susūdė - sutvarkė, vyresnysis sūnus ir sako savo motinai:

— Dabar, mama, valgysime smulkesnes kaulės dalis, o geresnę mėsą: lašinius, kumpius, dešras paliksime pavasariui. Motina jo pageidavimą ir pildė.

Kartą abu sūnūs išėjo uždarbiauti, o motina viena pasiliko namuose. Vieną vėlų vakarą pasibeldė į jos duris nepažįstamas žmogus ir paprašė pernaktvoti. Ūkininkė sutiko ir jį apnakvydino. Ji išklausinėjo nepažįstamąjį kas jis toks esą, kur važiuojas, kokia jo pavardė? Nepažįstamasis papasakojo, kad jis esąs nuo Vilkmargės padegėlis ir važinėjasi aukas rinkdamas, nes jo trobėsiai nuo perkūnijos sudegę. Jo pavardė — Pavasaris.

Ryto metą ūkininkė atsiminė, ką jos sūnus Mikas buvo sakęs, atnešė mėsą ir atidavė Pavasariui. Tas išvažiavo toliau aukų rinkti.

Sugrįžęs sūnams ūkininkė papasakojo viską, ką ji yra padariusi.

Vyresnysis sūnus labai supyko ir sako:

— Na, mūsų mama tai yra kvailiausia už visas ir tokią tik reikia išvežti už šimto mylių ir palikti miške.

Bet jaunesnysis jam sako:

— Žinai broli, dar nevežk, tu pabūk namuose su mama, o aš eisiu paieškoti, ar nėra kvailiesnių už mūsų motiną. Mikas sutiko.

Petras bekeliaudamas pamatė vieną moteriškę, pasistačiusią kopėčias ir bandančią užlaipinti kopėčiomis ant stogo karvę. Jis ją paklausė:

— Kam, tamstele, varai tą karvę ant stogo?

— Nugi ant stogo priaugo daug žolės ir noriu, kad karvė nuėstų.

Petras patarė jai nupiauti žolę nuo stogo ir duoti ją karvei, ne varyti karvę ant stogo. Eidamas toliau jis užėjo pas kitą moteriškę ir rado bevalgančią košę su pienu. Ji košę pasidėjusi viename kam-

baryje, o pieną kamaroje. Pasikabina šaukštą košės ir eina užsigerti į kamara pieną. Petras patarė jai atsinešti pieną į kambarį ir valgyti kartu, bet moteriškė atsinešė pieną iš kamaros, o košę išnešė į kamara ir vėl prasidėjo kelionė kamaron ir iš kamaros... Petras išėjęs pagalvojo, kad šita yra kvailesnė už pirmąją ir kartu už jo motiną.

Jis keliaudamas toliau priėjo seną dvarą netoli nuo Plungės ir pamatė piemenį kiaules ganant. Jis pasilenkė prie vienos kiaulės ir norėjo ją paglostyti, nes jis prisiminė savo buvusią kiaulę. Bet kiaulė nuo jo pabėgo.

Pamatęs dvarininkas paklausė:

— Ko tu nori iš mano kiaulės?

— Matai, ponuli, aš ženi juos ir noriu paprašyti kiaulę į sėdi, bet ji nesutinka.

Dvarininkas nusijuokė ir paklausė:

— Tai gal tau reikia ir pabrolių?

— O taip! — atsakė Petras.

Dvarininkas liepė savo tarnams duoti jam dvi kiaules ir du meitėlius (penimius) ir, pakinkęs arklį į vežimą, sukrovė kiaules ir liepė vežtis. Petras išvažiavo namo.

Dvarininkas, netverdamas juoku, papasakojo viską savo žmonai. Žmona su visu žemaitišku įnirtimu puolė savo vyrą, koliojo ir barė, kam jis patikėjęs kažin kokių apgavikų. Dabar dvarininkas suprato, kad tikrai jis apsigavęs. Pasiėmė geriausią savo arklį ir raitas ėmė vyti Petrą. Jis bejodamas prisivijo čigoną, važiuojantį vienu menku arkliuku. Dvarininkas paklausė:

— Sakyk, čigonėli, ar nematei žmogaus vežančio kiaules šiuo keliu?

— Mačiau, ponuli, kaip gi nematysiu. Jei nori, aš jį pavysiu, nes žinau kuriuo keliu jis nuvažiavo. Tad sėsk į mano vežimą, o duok man savo arklį, nes mano arklys labai negreitas ir aš su juo nepavysiu, o su tavo — pavysiu!

Dvarininkas persėdo į čigono vežimėlį, o čigonas užsėdo ant dvarininko arklio ir nujojo savo keliu. Dvarininkas visą dieną važiavo, važiavo, bet čigono nesulaukė. Tik tada jis suprato, kad ir čigonas jį apgavo.

Petras laimingai parvažiavo su kiaulėmis namo ir viską papasakojo savo broliui. Brolis gardžiai pasijuokė ir suprato, kad daug yra žmonių kvailesnių už jų motiną. Tada Mikas viską papasakojo savo motinai, ją atsiprašė ir nutarė į mišką nevežti.

Brangūs “Eglutės” Skaitytojai ir Gerieji jų Tėveliai,

“Eglutė” vėl pabaigė metus besilankydama pas Jus su pasikalbėjimais, pasakomis, eilėraščiais, paveikslais, mįslėmis, juokais ir kitais Jūsų protus ir širdis maitinančiais dalykais. Ačiū, kad buvote “Eglutės” skaitytojų šeimoje.

“Eglutė” nori Jus lankyti ir 1958 m., todėl dar prieš Kalėdas atnaujinkite savo prenumeratą ir apmokėkite skolą, jei kas dar skolingas.

“Eglutė” nori lankyti daugiau lietuviukų 1958 m., todėl ji labai prašo kiekvieną iš Jūsų surasti po vieną naują “Eglutės” skaitytoją. Jų pajieškokite savo šeštadieninės lietuviškos mokyklos lankytojų tarpe.

Geriausio pasisekimo ir linksmos Šv. Kalėdų šventės linki Jums

Jūsų “EGLUTĖ”

P. S. Gausite ir atitinkamą lapelį “Eglutei” atnaujinti. Kam jis šiemet nebereikalingas, palikite kitam kartui ar panaudokite naujai surastam prenumeratoriui užregistruoti.

1957 METŲ EGLUTĖS TURINYS

Eilėraščiai	Nr.	Psl.
Jonas Aistis, KARALIAUS ŠUO	8	238
Aloyzas Baronas, EILĖRAŠČIAI ..	10	296
Bernardas Brazdžionis, MAŽOJI MOTINA	5	136
Jonas Biliūnas, SENOS MOTINOS LIKIMAS	5	137
Kazys Binkis, DOMININKAS DARBININKAS	6	169
Sesuo Eglė, MYLIME ABU	2	36
" " I TĖVYNĘ	2	48
Zig. Gavelis, PIKTAS RUDENĖLIS	8	239
" " JO ŠYPSNĮ UŽMIGDĖ KAPAI	8	243
J. Gerdvilienė, SKRUZDĖLYTĖ IR ŽIOGELIS	7	209
Sraunusis Irusėlis, JONUTIS MOKOSI RAŠYTI	2	57
V. Jonikas, TAUTOS ŠVENTĖ	2	35
" " DAUGUOLĖ UŽJAUČIA VARGUOLĮ	3	70
" " LIETUVA BRANGIAUSIA	7	201
" " AČIŲ	7	208
" " VYTIS	7	213
" " SKAMBĖKIT, MANO KANKLĖS	9	285
" " TAKELIAI	9	285
" " PUČIA VĖJAS	9	288
St. Yla, AUŠROS VARTŲ MOTINĖLĖ	2	35
" " ŠVENTAJAM KAZIMIERUI	3	65
" " MELSK, KAZIMIERAI	3	69
Ada Karvelytė, GAL PAMIRŠAI? ..	6	176
A. Kašiubienė, TAU MAMYT	5	151
" " KALĖDŲ SENELIS	10	290
K. Kodatienė, KLAUSYKITĖS	2	64
" " GAIDELIS	3	78
Pr. Kozulis, BE TĖVYNĖS	8	129
S. Laucius, VELYKOS	4	97
Liaudies daina, UŽTEKA SAULUŽĖ	1	4
Danutė Lipčiūtė, TAU MELDŽIUOS	1	28
" " KOKIA LAIMĖ	3	95
" " PAVASARĖJANT	4	102

" "	VASARĖLĖ	5	144
Maironis,	PRAILGO DIENOS	2	34
" "	PRIEŠ ALTORIŲ	3	99
St. Malaišis,	KVIETĖ MEŠKIUKAS	1	12
" "	TA SRIUBUTĖ IR SPIRGAI	1	30
Jonas Mingėla,	KIŠKIO PYRAGAI	3	74
" "	TRYŠ SESĖS	5	149
Vytė Nemunėlis,	GRIŠIM	2	37
" "	TAU MAMYTĖ	5	130
" "	TĖVŲ NAMELIAI	6	165
	PARTIZANŲ DAINA	9	260
Putinas,	TĖVŲ ŠALIS	7	200
" "	AMŽINĄ ATILSI	9	258
Regina Raugalytė,	VĖJELIS	1	9
Jonas Rutkauskas,	KATINĖLIS	3	71
" "	DU PAUKŠTELIAI	3	79
Pranė Tekutienė,	RŪTELĖS SAPNAS	9	265
Gražina Tulauskaitė,	TREMTINIŲ KELIAIS	5	135

Apysakos — pasakos

Aloyzas Baronas,	PLAKATAS	6	120
Jonas Biliūnas,	BRISIAUS GALAS	10	302
Brazilijos indėnų pasaka,	BRIEDIS IR JAGUARAS	1	12
N. Butkienė,	SUMANUS MIKUTIS	2	38
" "	PER ANKSTYVAS PASIMAUDYMAS	3	72
" "	KIŠKIUKAI RUOŠIASI VELYKOMS	4	103
" "	MOTINOS DIENA IR JŪRATĖ	5	138
" "	ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA	7	196
" "	ASTUTĖS KALĖDŲ SENELIS	10	292
L. Čepienė,	PASAKA APIE EGLELĘ VERKSNELĘ	9	286
Alphonse Daudet,	PONO SEGENO OŽKA	9	266
Giedrius,	LAZDUTĖ, KULK	3	75
" "	KATYTĖ IR VIŠTYTĖ	5	150
" "	UŽKEIKTAS ŠUO	8	248
Jurgis Jankus,	AUKSINIS VABALĖLIS	10	306
R. Kasperavičius,	APIE LAIMĘ IR VARGĄ	7	222
V. Krėvė,	KIRKLIŲ GIMINĖ	8	246
Lazdynų Pelėda,	MOTULĖ PAVILIOJO	5	132
Liaudies pasaka,	PASAKA APIE SNIEGUTĘ	5	145

Lietuviu pasaka, MEŠKA IR PAMESTINUKĖ	1	15
" " LAPĖ, STRAZDAS IR VARNA	2	46
Vladas Mingėla, AUKSINIS RITERIS	4	110
" " RAUDONASIS DEVYNGALVIS SLIBINAS	6	180
Narutavičienė, Damutė	5	152
Negrų pasaka, KAS STIPRESNIS	1	7
Nežinomas autorius, GARVEŽIUKAS	1	10
L. Petravičius, TVENKINIO KARALIENĖ	1	5
Šatrijos Ragana, ANTANUKAS	10	318
Jonas Rūtenis, KETURI VĖJAI	1	1
Vincas Senuta, ŽEMAIČIŲ PASAKA	10	314
Vyt. Tamulaitis, UGNYS	8	230
Sonė Tomarienė, SAFYRO ŽVAIGŽDĖS PASLAPTYS	2	49
" " " "	3	80
A. Vaičiulaitis, PASAKA APIE GRAŽIAUSIĄ GAIDĮ	7	202
Vysk. M. Valančius, GUVUS VINCAS	6	177
žemaitė, ŽVIRBLIAI	7	210
žmonių pasaka, TRYS BROLIAI	9	272

Straipsniai

A. Baužinskaitė, JŲ KAPŲ NIEKAS NEŽINOS	6	163
Vaclovas Čižiūnas, TOKIA BUVO LIETUVA	1	20
J. Daumantas, LIETUVIAI Į SIBIRĄ	6	163
J. Daumantas, PARTIZANAI	9	259
Prel. P. M. Juras, KALĖDOS! KALĖDOS!	10	289
Irena Kačinskaitė, PARTIZANUI	9	261
Albina Kašiubienė, 16-ta VASARIO	2	33
M. K., DR. JONAS BASANAVIČIUS	2	44
" " VĖLIAVA, KURIĄ IŠGELBĖJO	2	42
Kun. J. Kidykas, KRISTAUS MEILĖ	8—2	26
Kun. K. A. Matulaitis, ŠVENTAS JURGIS	4	101
" " TRYS ŠVENTOSIOS MOTINOS	5	134
" " BIRŽELIO MĖN. ŠVENTIEJI	6	167
Eg. Petkutė, MOKYKIMĖS ŠOKTI	2	58
" " " "	3	94
St. Raštikis, LIETUVOS KARIUOMENĖ	9	262
Kazys Rinka, KOVOS DĖL JAV NEPRIKLAUSOMYBĖS	1	23

Antanas Vaičiulaitis, VĖLINIŲ ŠVENTĖ	9	264
Julija Vyšniauskaitė, KODĖL AŠ LANKAU VARGO MOKYKLĄ	7	194
Stepas Zobarskas, ATSISVEIKINIMAS SU SKAITYTOJAI	1	32

ATŽALĖLĖS

Daiva Bajorūnaitė, MİSLĖS	4	126
J. B., BERŽAS SVYRUONĖLIS	9	274
Vieškelio Dulkė, NORĖČIAU	10	299
Amanda Gelažytė, LIETUVA	10	299
Aušra Gilytė, RUDENĖLIS	7	217
Antanas Jurėnas, GERA MANO MAMYTĖ	5	159
" " I MOKYKLĄ	8	243
Gailutė Jucėnaitė, PILKOJI PELYTĖ	5	160
Romualdas Kisieliū, SVETIMAME MIESTE	9	276
Aldytė Kregždaitė, ŽIEMOS DIENA	1	31
Onytė Krikščiokaitytė, MANO LĖLĖ	8	244
Marytė Lekniūtė, PAVASARIO RŪPESČIAI	6	178
V. Linas, KIŠKIO GIMTADIENIS	3	96
Povilas, SNIEGO PILIS	2	60
Rimatė Repšytė, KODĖL AŠ KALBU LIETUVIŠKAI	3	96
Renutė, TĖVELIAMS	3	96
" " ŽIEMOS RYTAS	3	96
Irmutė Stasaitė, INKILĖLIS	6	180
Ingrida Stasaitė, KELIONĖ I TRAKUS	7	214
J. Stribytė, N. ZELANDIJOS PAUKŠČIAI	2	62
Marytė Šerkšnaitė, JI APSIRIKO	8	240
Nijolė Vaičaitytė, PIRMASIS ROŽĖS ŽIEDAS	10	297
J. Žadeikis, ARMONIKA	9	272

MİSLĖS

Mislės: nr. 1, psl. 31; nr. 2, psl. 62; nr. 4, psl. 122; nr. 5, psl. 155; nr. 6, psl. 187; nr. 7, psl. 219; nr. 8, psl. 256; nr. 9, psl. 282; nr. 10, psl. 313.

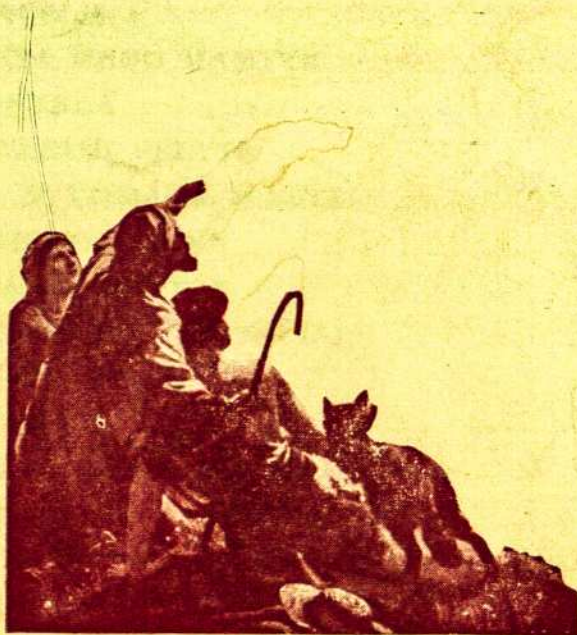
KLAUSIMAI — ATSAKYMAI

Klausimai — atsakymai: nr. 4, psl. 121; nr. 5, psl. 154; nr. 6, psl. 183; nr. 7, psl. 221; nr. 8, psl. 255; nr. 9, psl. 284; nr. 10, psl. 311.

JUOKAI

Juokai: nr. 4, psl. 124; nr. 5, psl. 156; nr. 6, psl. 185; nr. 7, psl. 218; nr. 8, psl. 253; nr. 9, psl. 279; nr. 10, psl. 300.

ALP 1785
Larch.

M. 189376